Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Diwygiadau Canlyniadol) 2025

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Adran Addysg, Diwylliant a'r Gymraeg Llywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r rheoliadau uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Diwygiadau Canlyniadol) 2025

Vikki Howells AS
Y Gweinidog Addysg Bellach ac Uwch
4 Mawrth 2025

1. Disgrifiad

Mae Rheoliadau Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Diwygiadau Canlyniadol) 2025 ("y Rheoliadau") yn gwneud diwygiadau angenrheidiol i ddeddfwriaeth sylfaenol ac is-ddeddfwriaeth o ganlyniad i gychwyn paragraff 29 o Atodlen 4 i Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 ("Deddf 2022"), sy'n darparu ar gyfer diwygiadau i Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 ("Deddf 2013").

Bydd y ddarpariaeth hon yn cychwyn ar 5 Ebrill 2025, drwy Orchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 5 a Darpariaethau Darfodol a Throsiannol) 2025.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i’r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a’r Cyfansoddiad

Dim.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae’r pwerau sy’n galluogi i’r Rheoliadau hyn gael eu gwneud wedi’u cynnwys yn adran 146 o Ddeddf 2022. Mae adran 146(1)(a) yn rhoi pŵer i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau sy’n cynnwys darpariaethau atodol, deilliadol, darpariaeth neu ganlyniadol at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf honno, o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth ynddi neu ar gyfer rhoi effaith lawn i unrhyw ddarpariaeth ynddi. Mae adran 146(2) yn datgan y caiff rheoliadau o'r fath ddiwygio, addasu, diddymu neu ddirymu unrhyw ddeddfiad.

Mae adran 143(3) a (4)(e)(ii) o Ddeddf 2022 yn darparu na ellir gwneud unrhyw Reoliadau a wneir o dan adran 146 o'r Ddeddf honno, sy'n diwygio deddfwriaeth sylfaenol, oni bai bod drafft wedi'i osod gerbron Senedd Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddi.

Yn amodol ar gymeradwyo'r Rheoliadau gan y Senedd, bydd Gorchymyn Deddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022 (Cychwyn Rhif 5 a Darpariaethau Trosiannol a Throsiannol) 2025 yn cael ei wneud ochr yn ochr â'r Rheoliadau i gychwyn rhannau perthnasol y Ddeddf.

4. Diben y ddeddfwriaeth a’r effaith y bwriedir iddi ei chael

Mae Paragraff 29 o Atodlen 4 i Ddeddf 2022 yn darparu ar gyfer diwygiadau i Ddeddf 2013 mewn perthynas ag ad-drefnu chweched dosbarth ysgolion. Mae'r diwygiadau hyn yn cynnwys dileu pwerau Gweinidogion Cymru i wneud cynigion i ailstrwythuro addysg chweched dosbarth ysgolion a gynhelir gan awdurdodau lleol a darparu pwerau i ad-drefnu addysg chweched dosbarth i'r Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil ("Medr"), trwy fewnosod Pennod 3A newydd yn Neddf 2013, .

Mae'r Rheoliadau yn darparu ar gyfer dau ddiwygiad o ganlyniad i'r diwygiadau uchod.

Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018.

Mae Atodlen 1 i Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 yn gwneud mân ddiwygiadau a diwygiadau a diddymiadau canlyniadol; gyda pharagraff 22(4) yn diwygio adran 74 o Ddeddf 2013.

Diddymir adran 74 o Ddeddf 2013 gan baragraff 29(8) o Atodlen 4 i Ddeddf 2022, ac o'r herwydd mae'r Rheoliadau yn dileu paragraff 22(4) o Atodlen 1 i Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018.

Rheoliadau Caeau Chwarae (Ymgysylltiad Cymunedau â Phenderfyniadau Gwaredu) (Cymru) 2015

Mae Rheoliadau 2015 yn gwneud darpariaeth ar gyfer ymgysylltiad cymunedau â gwarediad gan awdurdod lleol o gaeau chwarae. Mae'r rheoliadau'n sicrhau bod ymgynghoriad yn cael ei gynnal ac yn nodi'r weithdrefn. Mae rheoliad 4 o Reoliadau 2015 yn nodi eithriadau pan nad yw'r gofynion ymgynghori yn gymwys, gan gynnwys pan fo Gweinidogion Cymru wedi ymgynghori ar y penderfyniad arfaethedig i waredu cae chwarae o dan adran 72(1) o Ddeddf 2013.

Diddymir adran 72 o Ddeddf 2013 gan baragraff 29(8) o Atodlen 4 i Ddeddf 2022, gyda darpariaeth gyfatebol wedi'i chynnwys yn yr adran newydd 63D sy'n cael ei mewnosod gan baragraff 29(7) o Atodlen 4 i Ddeddf 2022. Felly, mae'r Rheoliadau yn disodli'r cyfeiriad at Weinidogion Cymru gyda chyfeiriad at Medr, tra bo'r cyfeiriad at adran 72(1) yn cael ei ddisodli gan gyfeiriad at adran 63D(2).

5. Ymgynghori

Nid oes ymgynghoriad ffurfiol wedi’i gynnal gan mai dim ond diwygiadau technegol canlyniadol y mae’r rheoliadau’n eu gwneud.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

Ni luniwyd asesiad effaith rheoleiddiol mewn cysylltiad â'r Rheoliadau hyn, am eu bod yn gwneud diwygiadau canlyniadol a thechnegol i ddeddfwriaeth sydd eisoes yn bodoli, ac nad ydynt yn gosod nac yn lleihau costau i fusnesau, elusennau na chyrff gwirfoddol na'r sector cyhoeddus. Mae hyn yn cydymffurfio â'r polisi a nodir yng nghod ymarfer Gweinidogion Cymru ar gyfer cynnal asesiadau effaith rheoleiddiol ar gyfer is-ddeddfwriaeth.